

איכות חיים מקצועית בקרב אחים ואחיות המועסקים במחלקות פנימיות-תפקידן של התנהגויות מקדמות בריאות, תמיכה חברתית מעמיתים בעבודה ומומחיות אובייקטיבית

גב' סיבא אבו מוך, RN, MA¹, ד"ר סיגלית ורשבסקי RN, Ph.D²

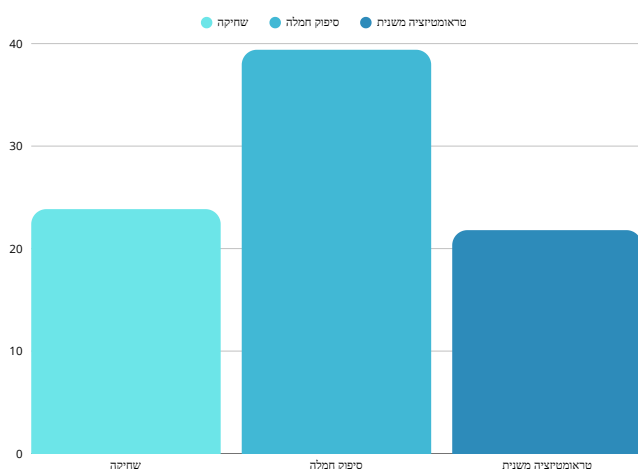
¹מרכז רפואי הלל יפה, ישראל

²החוג למדעי הסיעוד, בית הספר למקצועות הבריאות, הפקולטה למדעי הרפואה והבריאות, אוניברסיטת תל אביב, ישראל

ממצאים

- מרבית משתתפי המחקר היו נשים (71.6%), עם גיל ממוצע של 39.36 ± 10.02 שנים.
- נמצאו מתאמים שליליים בין התנהגויות מקדמות בריאות לבין רמות שחיקה, כאשר המתאם המובהק ביותר נמצא עם רכיב הצמיחה רוחנית ($r = -0.53, p < .01$).
- נמצאו מתאמים חיוביים בין ארבעת רכיבי ההתנהגויות מקדמות בריאות, כאשר המתאם המובהק ביותר נמצא עם רכיב הצמיחה רוחנית ($r = 0.62, p < .01$).
- תמיכה חברתית נתפסת מעמיתים בעבודה נמצאה במתאם שלילי עם שחיקה ($r = -0.42, p < .01$), טראומטיזציה משנית ($r = -0.19, p < .01$), ובמתאם חיובי עם סיפוק חמלה ($r = 0.46, p < .01$).
- מומחיות אובייקטיבית נמצאה כמתנת הקשר שבין צמיחה רוחנית לבין סיפוק חמלה, טראומטיזציה משנית ושחיקה.

1. רמות ממוצעות של רכיבי איכות חיים מקצועית בקרב אחים ואחיות

סיכום

קידום התנהגויות מקדמות בריאות, תוך מתן דגש על צמיחה רוחנית, לצד תמיכה חברתית מעמיתים, עשוי להפחית שחיקה ולהגביר את סיפוק החמלה בקרב אחים ואחיות במחלקות פנימיות כלליות.

מבוא

איכות חיים מקצועית נחקרה במגוון מקצועות בריאות וביניהם גם בקרב אחים ואחיות, ונמצאה קשורה לאיכות ובטיחות הטיפול במטופלים ולשביעות רצון מהעבודה ולנשירה מהמקצוע. תמיכה חברתית נתפסת מעמיתים בעבודה (רגשית ואינסטרומנטלית), נקיטת התנהגויות מקדמות בריאות (תזונה, פעילות גופנית, ניהול מצבי לחץ וצמיחה רוחנית) ומומחיות אובייקטיבית נבחנו עד כה באופן מצומצם בספרות המקצועית בהקשר לאיכות חיים מקצועית ברחבי העולם ובישראל. בפרט, משתנים אלו לא נבחנו עדיין בקרב אחים ואחיות המועסקים במחלקות פנימיות בבתי חולים למרות שמחלקות אלו מאופיינות בעומס עבודה רב ובמחסור ניכר בכוח אדם.

מטרת המחקר

לבחון כיצד התנהגויות מקדמות בריאות, תמיכה חברתית מעמיתים ומומחיות אובייקטיבית תורמות לאיכות החיים המקצועית של אחים ואחיות.

שיטה

המחקר הוא מחקר חתך שבוצע בבית חולים כללי בצפון הארץ, במדגם נוחות שבו השתתפו 194 אחים ואחיות. איסוף הנתונים בוצע באמצעות שאלון מובנה סגור שכלל ארבעה פרקים: פרטים סוציו-דמוגרפיים ומומחיות אובייקטיבית, הערכת איכות חיים מקצועית באמצעות שאלון ProQOL(V), נקיטת התנהגויות מקדמות בריאות בעזרת שאלון HPLP-II ותמיכה חברתית נתפסת מעמיתים בעבודה באמצעות שאלון Coworker Support Scale. נתוני המחקר נותחו באמצעות תוכנת SPSS.

מסקנות והמלצות

יש לעודד את קידומן של התנהגויות מקדמות בריאות ותמיכה חברתית בקרב אחים ואחיות במחלקות פנימיות, באמצעות התערבויות ממוקדות כגון סדנאות, הכשרות ותוכניות לפיתוח אישי וצוותי. צעדים אלו עשויים לתרום להפחתת רמות שחיקה וטראומטיזציה משנית, להגברת סיפוק החמלה, ולשיפור כולל של איכות ובטיחות הטיפול במחלקות פנימיות.